

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Pesmične številke se prodajajo po 3 avd. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za ovrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K. vsaka na-
daljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolnave naročnine, se uprava ne ozira,
Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ znaša: celoletna K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na ureništvo lista. Nefrankovane
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilniški račun št. 841-652.
TELEFON šte. 1187.

BRZOJAVNE VESTI.

Novi tajni svetniki.

DUNAJ 6. „Wiener Zeitung“ je obja-
vila, da so ministri Košut, Jekelfassusy, Zichy,
Josipović in Günther ter predsednik ogrske
gospodske zbornice Justh imenovani tajnimi
svetniki.

Tittoni ne pojde v Ischl.

DUNAJ 6. „Mittags-Zeitung“ poroča iz
Rima, da ne pojde minister vnanjih stvari
Tittoni v Ischl obiskat cesarja Frana Josipa,
kakor se je govorilo. Avstro-ogrski minister
za vnanje stvari Aehrenthal se sestane s
Tittonijem sredi meseca julija.

Sprememba v diplomatski službi.

DUNAJ 6. Dosedanji avstroogrski po-
slanik v Belemgradu odstopi. Na njegovo
mesto pride dosedanji poslanik v Braziliji
Forgach.

Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 6. (Ogr. biro) Magnatska
zbornica je imela opoludne sejo, na kateri
so bile brez debate vsprejete zakonske pre-
dloge glede jubileja kronanja. Predsedstvo je
bilo pooblašeno, da izrazi povodom jubileja
kronanja cesarju čutstva zvestobe in udanosti
zbornice.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 6. Poselski zakon je bil
vsprejet v tretjem čitanju, istotako tudi za-
konski načrt glede zakonitve mednarodne
konvencije glede ustanovitve mednarodnega
poljedelskega zavoda v Rimu.

Nato je zbornica nadaljevala generalno
debatu o predlogah glede ureditve plač in
službene pragmatike železniških uslužbencev.

Posl. Polit (Srb) je izjavil, da imajo
Hrvatje pravico zahtevati hrvatski uradni je-
zik. To ni nikako vprašanje prava, ampak
moči.

Narodnosti morajo dopuščati, da ni bil
izveden narodnostni zakon, ker so preslabotne.
Hrvatje pa ne smejo dopuščati, da se jim kr-
šijo njihove pravice. (Pohvala pri Hrvatih,
prigovor na levici).

Na to je bila seja prekinjena. Ko je
bila zopet otvorjena, je posl. Batthyany
(stranka neodvisnosti) izjavil, da je koalicija
odkritosrčno ponudila Hrvatom prijateljsko
roko. Naj ne zahtevajo, česar ni možno iz-
polniti.

Posl. Vaszony (socij. demokrat) je tudi
izjavil, da ni možno ugoditi zahtevam Hr-
vatov.

BUDIMPEŠTA 6. Med sejo poslanske
zbornice so se poročevalci zbornice korporat-
ivno podali k predsedniku Justhu, da mu
čestitajo povodom njegovega imenovanja taj-
nim svetnikom.

Dr. Wekerle odlikovan.

BUDIMPEŠTA 6. Cesar je podelil mi-
nistarskemu predsedniku dr. u Wekerle veliki
križ Leopoldovega reda.

Kardinal Merry del Val odlikovan.
DUNAJ 6. „Vaterland“ poroča, da je
cesar podelil kardinalu Merry del Valu veliki
križ Stefanovega reda.

RIM 6. Poslanik pri Vatikanu grof Sze-
chen je danes izročil papeževemu tainiku
Merry del Valu insignije velikega križa Štefa-
novega reda, ki mu ga je podelil cesar
Fran Josip.

Tihotapska ladija zletela v zrak.

70 mrtvih.

PARIZ 6. Iz Tunisa brzojavljajo na-
stopne podatke o tihotapski ladiji, ki jo je
dal pognati v zrak njen kapitan: Velika ja-
drenica, doslej še neznane narodnosti se je
včeraj približala tuniški obali med Bibanom

in Rosadierom blizu pristanišča Zarzis. Ko se
je ladija usidrala, so hoteli spraviti z ladiji
tovor orožja. Tedaj je pa šlo tamkaj mimo
na inšpekcijo osem francoskih častnikov. Vi-
devši ladijo, so takoj uganuli, kaj da je na
njej ter so odbili nekoliko tuniških ri-
bičev, ki so v večernem mraku obkolili
sumljivo ladijo. Kapitan ladije se je prepričal,
da mu ne bo možno zbežati. Zjutraj, ko so
se ribiči pripravljali, da naskočijo ladijo, je
bilo čuti silen pok. Jadrenica je šla v zrak,
ob eksploziji se je pogreznilo tudi nekoliko
ribičskih čolnov, ki so jo bili obkolili. Okolo 70
ljudi je našlo smrt, med temi tudi nekoliko
tuniških ribičev. Uvedena je preiskava. Sodi
se, da je kapitan storil obupni korak, da bi
prikril narodnost ladije, kateri je poveljeval.
Ne ve se, kaj se je s kapitanom zgodilo.

Nove parlamentarne volitve

na Angleškem.

LONDON 6. V vladnih krogih se govori,
da bo najbrž koncem prihodnjega leta raz-
puščen parlament in da bodo razpisane splošne
volitve. Do tedaj odkloni, kakor se predvidja,
gornja zbornica več zelo popularnih zakonskih
predlog in zato bo potreben apel na volilce.

Izgredi proti Japoncem

pred sodiščem.

WASHINGTON 6. Kakor se tukaj go-
vori, namerava japonski generalni konzul v
San Francisku tožiti to mesto ter zahtevati
odškodnino za posestnike kopališča in k
temu spadajoče gostilne, razdejanah od ljud-
stva dne 20. maja. Razprava se bo vršila
na kakem kalifornijskem sodišču. Japonska
se popolnoma zadovoljuje s tem, da se stvar
sodno poravnava.

SAN FRANCISCO 6. (Associated Press)
Tukajšnji generalni konzul ne ve ničesar o
pravdi, naperjeni proti mestu San Francisko,
v kateri se ima zahtevati odškodnina za
kopališče in gostilno razdejanu dne 20. maja.

Volitve generalnih svetov

na Francoskem.

PARIZ 6. Volitve generalnih svetov so
določene na 21. julija.

Štrajk mornarjev končan.

PARIZ 6. Na današnjem ministerskem
svetu je minister mornarice priobčil, da je
štrajk upisanih mornarjev v Marsilji in Havre
končan.

Potres.

SAN FRANCISCO 6. Včeraj ob 12.
uri 27 minut opoludne je bilo čuti tukaj 10
minut trajajoč potres v smeri od severja
proti jugu. Škode ni nikake.

Vojaki pusti na Portugalskem.

LIZBONA 6. Včeraj je straža kraljeve
palace odrekla poveljniku pokorščino. Vojaki
so bili razoroženi. Vojaki v Oportu so se
spuntali; 23 častnikov je sklenilo izstopiti
iz vojaške službe.
Mednarodni kolonijalni zavod.
BRUSELJ 6. Minister za vnanje stvari
otvori tukaj dne 17. t. m. zasedanje me-
narodnega kolonijalnega zavoda. Državni taj-
nik nemškega kolonijalnega urada, Dernburg,
je imenovan pravim členom.

Rusija.

Stolipinov brat proti razpustu dume.

PETROGRAD 6. Aleksander Stolipin,
brat ministerskega predsednika, je priobčil
v listu „Novoje Vremja“ članek, v katerem
nastopa proti razpustu dume ter pravi, da bi
razpust privedl Rusijo za velik korak nasproti
krizi. Ta дума, ako je tudi revolucionarna,
ima to dobro, da odtužuje buržoazijo ideji
ustaje. Nadeja se, da se v bodoče ustanovi
delaven centrum. Članek je vzbudil pozornost,

ker je v protislovju z dosedanjim splošnim
mnenjem o razpustu dume ter pomenja
preobrat.

Državna дума.

PETROGRAD 6. Minister za poljedelstvo
je odgovoril na interpelacijo o izseljevanju
v Sibirijo. Vlada nikakor ne izdati odredb
v prilog izseljevanja; ista si temveč prizadeva,
da je omeji, ker se izseljevanje preveč na-
rašča. Vlada zamore le kmete opozoriti na
težave, ako ne dobe v Sibiriji parceliranega
zemljišča, da utegnejo imeti z urojenici prepire.

Govori v dumi zaplenjeni.

PETROGRAD 6. Ministerstvo za no-
tranje stvari je ukazalo zapleniti tiskane
govore, izrečene v državni dumi, ki se jih
razširja po vaseh.

Srbski princ Aleksander pri carju.

PETROGRAD 6. Včeraj je car v Peter-
hofu vsprejel srbskega princa Aleksandra.

Avdijenca Golovina pri carju.

PETROGRAD 6. O sobotnem vsprejemu
Golovina v Peterhofu, se razširja čim dalje
neugodnejše govorice. Vsprejem je bil baje
hladen. Car je baje omenil neplodnost delo-
vanja dume, prestrogo postopanje pred-
sednika nasproti členom desnice in spremembe
volilnega zakona. Gotovega o avdijenci ni
pa ničesar znano.

Hči carjeva obolela.

DUNAJ 6. „N. Wiener Tagblatt“ po-
roča iz Petrograda, da je druga hči carjeva
obolela za davico.

PETROGRAD 6. Velika kneginja Ana-
stazija, četrta hči carjeva, je obolela za davico.

Mesto pogorelo.

PETROGRAD 6. (Petr. brz. ag.) Požar
je popolnoma upelnil mesto Stobsk v guber-
niji Minsk. Pogorelo je 500 hiš ter poštni in
brzojavni urad. Položaj prebivalstva je obupen.

Ravnatelj predilnice umorjen.

LODZ 6. V predilnici Poznansky je
neki terorist umoril ravnatelja Reisa, rodno
Alzačana.

Socijalna demokracija

in državno-zborske volitve.

Piše dr. Josip Mandič.

Na eni strani: nezadovoljstvo in neza-
upanje nasproti strankam, ki so ob času, ko
so bile znamenite gospodarske reforme (obr-
niška novela) na dnevnem redu parlamenta,
absorbirale svoje moči ob principijelnih vpra-
šanjih; — nezadovoljstvo s strankami, ki so
v istem času, ko se je razpravljalo o huma-
nitarni instituciji, kakoršna je zavarovanje
privatnih uradnikov, stavljale nujne predloge,
naj se juveli — namišljena lastnina Hohen-
zollerncev — prinesejo iz dunajske zaklad-
nice v Berlin; — ogorčenje nad strankami,
ki so se še le v 6tem letu legislativne pe-
riode začele vzbujati iz 5-letnega spanja; —
nezadovoljene osebne ambicije v veku, ko si
vsaka prazna glava uzurpira pravico ustvarjati
nove stranke, nove klube; — in k temu še
težki življenjski pogoji današnjega gospodar-
skega stanja, z vsakim dnem večja draginja,
vedno večje širjenje plodov kulture med nižimi
sloji in s tem paralelno vedno večje zahteve
istih; — od vseh strani lancirani teoremi o
preživelosti in nezmogčnosti meščanskih strank,
podkrepljeni po žalostni konstataciji, da si te
stranke de facto niti niso prizadevale, da bi
kaj napravile;

na drugi strani pa stranka, obdana nim-
busom mladosti in devišstva, stranka, ki se
lahko sklicuje na to, na kar se ne more
sklicevati nobena druga stranka, na stavek
namreč: „mi nismo nič imeli, zaradi tega

nismo nič storili“, stavek, ki v volilni kampa-
nji izzveneva v apel: „pomagajte nam do
moči in svet bo strel na našem delu!“ —
in slednjič program, ki ga ima ta stranka
zapisanega na svoji zastavi, blesteči sijaj agi-
tacije, doneče besede itd.;

ali se je po tem takem čuditi, da je isto
meščanstvo, ki se, nota bene, morda
boji Marksovih teorij kakor kakov dr. Šusteršič
skupnega jugoslovanskega kluba, dezertiralo
iz svojih dosedanjih pozicij in da je soci-
jalni demokraciji z a časno zapisalo svojo
dušo? !.....

Pravimo: začasno. Kajti vspehov soci-
jalne demokracije ni smeti jemati pretragično.
Gotovo: stranki, ki temelji na taki organizaci-
ciji, ki vsebuje v svojem programu toliko
človečanskega, taki stranki vso čast! Toda
socijalistom, ali vsaj veliki večini njih, ni do
samega programa. Oni so politiki in s
tem je rečeno vse. Za politika velja to, kar
za govornika: Dum dicatur bene!

Ergo! Ne, socijalisti vedo, da je njihov
dogmatizem, njihova teorija o evoluciji pro-
duktivnega sistema, njihova prihodnja država
za sedaj nekaj noli me tangere. Da ne govo-
rimo o mnogih strankinih shodih, posebno
o shodu v Hallu — ne pozabimo, da je sam
Bebel leta 1902 na nekem ljudskem shodu
v Berlinu izrekel dalekosežne besede, na
katere se sklicujem na zaključku teh izvajanj
in ki podajajo novo spričevalo, kako dobro
vedo socijalisti sami, da je misel na izvajanje
socijalne transformacije tudi v relativno bli-
žjem času prava šimera.

Pak na koncu konca, kaj vsebuje du-
najski program avstrijske socijalne demokra-
cije? Kaj volilni oklic, s katerim se je ista
spustila v volilni boj? Same imenitne stvari,
ki jih vse tudi mi lahko podrčimo. Ali od
tega do spremembe privatnega kapitala v
kolektivni je še en cel svet po sredi.

To vedo dobro socijalisti in tudi vsi tisti,
recimo, meščani, ki so glasovali za socijalno-
demokratske kandidate. Zaradi tega je sinteza
lahka. Naš prvi zaključek je: socijalno-
demokratska stranka je stranka še ne kom-
promitirana, ker doslej ni prihajala do veljave.
Zaradi tega in ker je ta stranka z ene strani
znala mnogo obljudljati, a je z druge strani
nezadovoljstvo s obstoječimi političnimi raz-
merami markantno, so se mnogi in mnogi
odločili zanjo, vedoč, da ta stranka ne misli
resno na uresničenje svojega absolutističnega
programa. Njihova želja je bila o tem vsaj
pri mnogih: eksperimentirati. Posku-
šajmo, da vidimo! V politiki velja to, kar
velja v vsakdanjem življenju. To je prvi mo-
ment. A drugi? (Zvrsetek pride.)

Dr. Šusteršič v Zadru.

V zagrebškem „Obzoru“ čitamo dopis
iz Zadra, ki pripoveduje, kako je dr. Šuster-
šič prisel v Zader, da sondira teren. Tu do-
znajemo, da je mej njimi, ki naj se po
mnenju dr. Šusteršiča izključuje iz skupnega
kluba, tudi dr. Rybář, ker je „izvoljen na
samem nacionalnem programu in ker simpa-
tizira bolj z liberalci“.

To naj bi bil torej vzrok za izključenje
dr. a Rybářa? Kje pa ostaja pouk istega
dr. a Šusteršiča, da se treba otresti malen-
kostnih predsodkov in imeti le veliki cilj
pred očmi?!

Dalje dobivamo v „Obzorovem“ dopisu
potrjenje naše prejšnje vesti, da sta se po-
slanca Biankini in Ivčević izrekla za
skupen klub brez vsacega izključenja.
Ob vprašanju nacionalno-političnih bi mogel
klub jedinstveno postopati. Ob socijalnih in
ekonomnih vprašanjih, kjer bi moglo priti do

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

„Fanika,“ je izpregovorila z že pojema-
jočim glasom, „če je kje duša, Dunvudu
sorodna, njegove ljubezni vredna... je to
Vaša!“

Plameneča rdečica je pokrila devin obraz,
ko je z radostjo, ki je ni mogla prikriti,
dvignila pogled k Izabeli, ob katere postelji
je klečala; toda smrtna senca, ki je ležala na
tem obličju, je vzbudila svetlejšo občutke, in
plakaje je zagrebla obraz v blazine.

Izabela pa je nadaljevala.
„Fanika, ta ura me uči mnogo... Ro-
jena sem pod žarkim solncem in moje srce
je menda vsesalo te žare — živela sem eni
sami strasti.“

„Izabela, ne govori tako!“ jo je prekinil
brat, „Ne klevetaj tvoje plemenite duše! Po-
mislili, kako požrtvovalno in vdano si ljubila
očeta, kako nesebično si ljubila mene —“

„Da,“ je spetala Izabela in radosten
blesk ji je poletel preko obličja. „Ta zavest

mi je tolažba v tej uri slovesa. „Ali,“ je do-
stavila po kratkem molku, „moja prva strast je
bila domovina... Amerika, Fanika, potem...“

Zopet je umolknila, in že je mislila Fa-
nika, da je poslednji boj, ki jo tako pretresa,
ko je nadaljevala:

„Zakaj bi ne povedala... zdaj, ko sto-
jim na robu groba? Potem je prišel Dunvud,
moja zadnja, najbolj vroča ljubezen... Toda,“
zakrila si je obraz, „on je ni vračal.“

„Ne govorite več o tem, Izabela!“ je
prosila Fanika. „Srce raztrgavate nama
obema...“

„Moram govoriti — to sem dolžna Dun-
vudu. Nikdar mi ni pokazal ne s pogledom
iz besedo, da bi čutil za-me kaj več nego
zgolj prijateljstvo... da, in v poslednjem času
— sram me je priznati — se me je očitno
ogibal. In Vi, Fanika, Vi ste vzrok...“

„Izabela!“

„Midve sve obe brez materi. A Vi imate
vsaj blago teto, ki Vas vodi, Vas poučuje...
jaz sem bila vedno sama. O, koliko izgubi
dekle, ki v nežni mladosti stoji na svetu brez
materinega vodstva! Jaz — jaz sem kazala
čuvstva, ki ste jih Vi naučili skrivati. O, in
jaz naj bi hotela še živeti?!“

„Izabela — Vi fantazirate!“

„Samo eno besedo še... poslednjo...
kri se mi ustavlja... kmalu bo vse pri
kraju... Bodite srečni, Fanika... bodite
srečni z Dunvudom.“

Ime ljubljeneža moža je bila njena po-
slednja beseda. Njen brat in Fanika sta ji
jokaje zaprla oči.

Fanika pa je poznava la še-le zdaj Dun-
vudove plemenite lastnosti, njegovo nežno ra-
hločutje... Delala mu je krivico — ga v
bridkosti, morda v obupu pustila iti od sebe!

V jutru, ki je sledilo temu jutru, se je
vzdignilo solnce v vedrem sijaju, kakor bi za-
smehovalo malenkostne skrbi in bolečine člo-
veškega srca. Prvi zlati žarki, ki so posve-
tili preko hribovja, so našli Lavtona jezde-
čega po dolini proti Kobiljeku.

Slovesen mir je vladal kroginkrog.

Nasprotje med naravo in človekom je
seglo stotniku v dušo in razmišljal je o tem,
da je dospel do straže, ki ji je poveljeval
stražmojster Holister.

Stražmojster mu je prišel naproti in od-
dal svoj raport: Nič novega! — A hkratu
je vzkliknil:

„Kaj preži tam-le v temi?“

„Menite oni črni klobčič pod sikomoro?“

„Da... premika se...“

„Moram ga vjeti in če ima peruti!“ je
vzkliknil stotnik in že zletel s konjem čez
ravan.

„Te proklete skale!“ je zarobantil, ko je
videl, da se njegov preganjanec bliža go-
rovju. Ali stvar tam menda od strahu ni ve-
dela, kaj je delala, kajti namestu da bi se
zatekla pod gozda varno okrilje, je bežala
stotniku ravno naproti.

„No, zdaj te imam, človek ali vrag!“ je
vpil Lavton in zavihtel sabljo. „Stoj in
udaj se!“

Stvar je ubogala in se, zaslisišavi ta
močni glas, kakor uničena zgrudila na tla.

„Kaj imamo tu?“ je dejal dragonec, po-
bravši svilnato obleko gospodične Petnove.
Sklonil se je iz sedla, privzdignil s koncem
sablje svilnata krila in našel pod to lupino
častitljivega duhovnika, ki je bil pobegnil
sinoči s Kobiljeka.

Duhovnik je bil zbral zdaj v toliko svoje
duševne sile, da je spoznal stotnika, in, ne-
koliko sramujoč se vloge, ki jo je igral, je
izkušal pojasniti svojo čudno masko.

(Pride še.)

navskrižja med posamičnimi skupinami, naj se vsakemu prepusti svobodna roka. Klub naj bi se ustanovil na podlagi, kakor jo je predlagal dr. Kramar za grupiranje raznih čeških nacionalnih skupin v en klub.

Pač pa je posl. Prodan izrazil pomisleke glede Srbov.

Slednjič se nam zatraja v dopisu iz Zadra nekaj neverjetnega. Dr. Šusteršič da je izjavil, da on za svojo osebo ne bi bil proti skupnemu klubu, ali eden del njegovih tovarišev da nikakor neče priti v dotiko s slovenskimi liberalci.

Odkrito rečeno: mi ne moremo verjeti, da bi se bil dr. Šusteršič tako izjavil, ko je vendar notorična, vsem znana stvar, da za poslance "Slovenske ljudske stranke" velja volja dr. Šusteršiča. Vrh tega je sporočilo v "Obzoru" v navskrižju za objavo v "Slovenca", da so se ti poslanci in njih somišljeniki na Goriškem in Stajarskem izrekli solidarnimi in da so izvolili poseben odbor za pogajanja z drugimi jugoslovanskimi poslanci glede snovanja jugoslovanskega kluba! Po tej oficijelni objavi moramo sklepati, da ni nikdo podal kake izjave, ki bi prejudicirala prihodnjim sklepom ob tem važnem vprašanju.

Jugoslovanski klub.

Puljski "Omnibus", organ dr. Laginje, piše pod tem naslovom: Tržaška "Edinost" od 4. t. m. je priobčila krasen članek iz peresa vrlega narodnega boritelja v Trstu g. dr. O. Ribača, o ustanovitvi enega "Jugoslovanskega kluba" naših poslancev na Dunaju.

Žal nam je, da nam prostor ne dopušča, da bi se podrobneje bavili s tem vprašanjem: no, menimo, da govorimo iz duše našega naroda in njegovih vrednih poslancev, ako izjavimo, da podpisemo z obema rokama oni članek, in da je naša najvroča želja, da pride od tega kluba.

Avstrijski državni zbor.

O predsedništvu nove zbornice

krožijo v dunajskih političnih krogih zopet govorice, da bo predsednikom zbornice izvoljen krcski socijalec dr. Weissknecht; posl. Ebenhoch, katerega so prvotno predlagali za to mesto, da postane pa pravosodni minister, princ Lichtenstein pa minister za poljedelstvo.

Dogodki na Ogrskem.

Železničarsko vprašanje v ogrski zbornici.

Ostali §§ poselskega zakona so bili vsprejeti z nekaterimi spremembami. S tem je dovršeno drugo čitanje te predloge (Živahni klici: Eljen Daranyi!)

Na to je zbornica na predlog predsednika sklenila, pričeti generalno debato o zakonskih načrtih glede ureditve plače železniških uslužbencev in glede pragmatike železničarjev.

Trgovinski minister Košut je izjavil, da stavlja med obema predlogama junctim. Kar se najprej tiče predloge glede ureditve plač železniških uslužbencev, je šla država do skrajne meje možnosti. Obžaluje, da je bilo popolnoma nemogoče ugoditi željam železniških delavcev ter jih namestiti z letno plačo, kajti to bi zahtevalo 60 do 70 milijonov K več na leto.

Kar se tiče službene pragmatike, je minister najprej omenil, da bo to prvi tozadevni zakon na Ogrskem. Ta zakon štiti pravice in določa točno dolžnosti.

Zavaruje advancement, odteza uradnike samovolji ter odkazuje njihove disciplinarne stvari kolegijalnemu sodišču. Toda ne štiti se samo pravice, marveč se zahteva strogo tudi izvrševanje dolžnosti. (Živahna pohvala) Njegova osebna želja je, da se potom zakonodaje čim prej uvede službena pragmatika za skupno državno uradništvo. (Živahna pohvala in ploskanje). Ako bo smatrala vlada potrebnim, tedaj poseže vmes z močno roko. Govornik predlagatelj zbornice, da napravi red. Mi spoštujemo in priznavamo pravico štrajka, bili smo pa prisiljeni staviti v zakonski načrt take določbe, ki istega po možnosti izključujejo. Konečno se hoče minister dotakniti še enega delikatnega vprašanja. Znano je, da je on bil in je izmed najiskrenjših pristaev madjarsko-hrvatskega prijateljstva. (Pohvala) Ni on ni vlada ne nameravata dotakniti se pravic Hrvatov. (Pritrjevanje) Toda od druge strani ne popustimo tudi pravic Ogrske. (Živahna pohvala in ploskanje) Meni, da soglašam s tem sklepom, ne le ves državni zbor, ampak tudi ves narod. — Jezik železnice je bil doslej madjarski in uradni jezik ostane tudi v bodoče madjarski. Minister je potem pojasnil, da so Hrvatje to vprašanje popolnoma krivo umeli ter se s svojimi zahtevami gibljejo na polju, ki je v nasprotju z ogrsko-hrvatskim pogodbenim zakonom. Ta zakon določa, da je uradni jezik skupnih uradov na Hrvatskem hrvatski. — Uslužbenci državnih železnic pa niso nikaki državni uradniki, uradniki železnice tudi ne pripadajo statusu državnih uradnikov. Vlada je doslej izkazovala Hrvatom največjo dobrohotnost in tudi odkritosrčno željo, ostati s Hrvati v prijateljskem razmerju.

Tako govori od 7088 uradnikov državnih železnic, ki se nahajajo v hrvatskem področju, nad 5000 hrvatski jezik; a od teh je 3600 pristojnih v Hrvatsko. Samo ob sebi je umevno, da služba zahteva, da obdružijo uslužbenci z občinstvom po možnosti v hrvatskem jeziku. To ima pred očmi tudi za-

kon. Toda nobena ogrska vlada ne more dopustiti, da se nagodbeni zakon razširi in da se kršijo madjarske pravice. Priporoča naj zbornica vsprejme zakonski načrt za podlago specijalne debate. (Dolgotrajna pohvala, ploskanje in eljen-klici)

Podpredsednik Navay je poročal, da je z ozirom na to, da bodo v zbornici tudi hrvatski govori, odredil, da bo predsedništvu na razpolago en zborniški stenograf kakor tolmač. Nadalje je odredil, da stenografirajo hrvatske govore zapriseženi hrvatski stenografi in da se jih z madjarskim prevodom priloži stenografskemu zapisniku. Odredba predsednika je bila vsprejeta in na to se je debata nadaljevala.

Posl. Vrbanić (Hrvat) je izjavil, da imajo Hrvatje pravico, pri vsaki njihovi javni instituciji rabiti hrvatski uradni jezik.

Ta pravica se razteza tudi na železnice. Med govorom posl. Vrbanića je vladal na klopet stranke neodvisnosti velik nemir, tako da je moral predsednik opominjati na mir.

Razprava je bila na to prekinjena in odložena na jutri.

Sankcija šolskega zakona.

Romunski list "Lupta" poroča, da bo ogrski šolski zakon na vsak način sankcioniran. Spomenica romunskega episkopata da ni imela nikakega vpeha.

Madjari za zedinjenje Dalmacije.

Ogrsko-hrvatskemu državnemu zboru sta dve madjarski županiji Nyitra in Rab poslale peticijo za zedinjenje Dalmacije z Ogrsko.

Slaba znamenja za avstroogrsko-nagodbo.

Kakor beležijo vesti z Dunaja, se širi govorica, da ni nobene nade, da bi na pogajanjih glede avstroogrške nagodbe, ki prično prihodnji teden, prišlo do kakakega sporazuma. Predloge, ki sta jih medsebojno stavile obe vlade, ne more vsprejeti ni ena ni druga. — Ministerski predsednik baron Beck bo že ob začetku zborničnega poslovanja poročal o nevspehu dosedanjih pogajanj.

Položaj na Portugalskem.

Londonski list "Daily Mail" poroča iz Lizbone: Minolo je že mesec dni, kar je bil razpuščen parlament. Nezadovoljnost proti vladi in proti kralju narašča z vsakim dnem. V vseh mestih pripravljajo občinski sveti proteste proti kralju, ki v zvezi s svetom kraljevdove noče odpustiti sedanjega ministerstva ter sklicati zbornice.

Listi pozivljajo prebivalstvo, naj ne plača davkov, kajti iste da izterjuje vlada protizakonito, ker jih ni odobrila zbornica. V minole tednu so bile kraljici trikrat prirejene sovražne demonstracije. Kralj ne gre več iz palače, ker se boji, da bi ga prebivalstvo izžvižgalo. Radi štrajka dijakov in šolarjev so zaprte vse šole. — Vse stranke so proti vladi.

Dogodki na Ruskem.

Finski deželni zbor.

Iz Helsingforsa poročajo: Velika komisija deželnega zbora, ki ima v rokah vse najvažnejše posle zbora, ima med 60 členi tudi štiri ženske. Po strankah jih 23 pripada socijalnim demokratom, 19 Starofincem, 7 Svedom, 7 Mladofincem in 3 agrarni stranki. Predsednikom peticijske komisije je bila izvoljena gospa Hagemann.

Ruski senat je sklenil predložiti carju v odobritev predlog, s katerim se nalaga finskemu zboru, da iz dohodkov Finske nakaže 20 milijonov finskih mark ruskemu državnemu zakladu za vojaške svrhe leta 1906 in leta 1907.

Židovsko vprašanje.

Iz Petrograda poročajo: Parlamentarna komisija v stvari svobode vesti je sklenila odpraviti vse omejitve, ki ovirajo žide na industrijalnem in trgovskem polju. Omejitve židovske svobodne selitve ne bo odpravljena potom specijalnega zakona, marveč potom zakona o nedotakljivosti osebe.

Drobne politične vesti.

Pogajanja med Avstroogrsko, Srbijo in Bolgarsko. Z Dunaja javljajo, da pridejo koncem tega tedna tjakaj srbski in bolgarski odposlanci, da prično pogajanja glede trgovinskih pogodb. Pogajanja z Romunsko so odložena na poznejšo dobo.

Nadvojvoda Fran Ferdinand pojde tudi v Budimpešto na slavnost 40-letnice kronanja.

Podpredsednik gospodarske zbornice. Z Dunaja poročajo, da pride na mesto kneza Auersperga kakor podpredsednik gospodarske zbornice knez Fürstenberg.

Novi škof v Budjejevicah. Kakor je zvedela "Kons. Corresp." bo škofom v Budjejevicah imenovan mons. Fran Zapletal, kanonik na Višehradu v Pragi. — Mons. Zapletal je rojen leta 1861 posvečen leta 1884, in je bil mnogo let rektor češkega semenišča v Rimu.

Vprašanje prestolonasledstva v veliki vojvodini luksemburški. Na zadnji seji luksemburške zbornice je državni minister Euschen predložil zakonski načrt o vprašanju nasledstva. Po tem načrtu nasleduje na prestolu velikega vojvode Viljema v pomanjkanju moških potomcev najstarejša hči Marija Adelaida, njo pa njeni moški potomci. Ako ne bo ona imela moških potomcev, preide pravica na

ostale njene sestre po vrsti. Kakor znano, nima veliki vojvoda doslej moških potomcev.

Nemiri v Perziji. Iz Teherana poročajo o nemirih v Perziji nastopno: Položaj v Perziji je kritičen. Ljudski nemiri se v zadnjih dneh razširjajo z elementarno silo, gibanje proti sedanjemu šahu je zavzelo velik obseg. Razun stranke, ki dela za drugo dinastijo, je nastala tudi stranka, ki hoče spraviti na prestolje drugega sina pokojnega šaha. Generalni štrajk se je razširil na vsa mesta. Povsodi se organizuje narodna milica, katero vodijo in poučujejo v oružju častniki, ki so prestopili k narodu. Celot starci morajo vstopati v milico. V severni Perziji so izbruhnili veliki agrarni panti. Oboroženi kmetje pustošijo posestva in graščine, požigajo hiše, ropajo živino ter plenijo zaloge riža. — Posestniki beže, vlada pa ni v stanu zadušiti nemirov.

Dnevne vesti.

Pogreb pok. Marije vdove Rebek, matere c. kr. okrajnega glavarja v Sežani, g. Antona Rebeka, se je vršil včeraj popoldne na pokopališču v Barkovljah ob veliki udeležbi žalovalcev, kar priča o velikem spoštovanju, ki je je uživala pokojnica in o vgledu, ki ga živi vsa rodbina. Poleg domačinov in prijateljev in znancev iz mesta se je udeležilo pogreba mnogo uradnikov sežanskega glavarstva in tukajšnjega c. k. namestništva. Žalujočim ostalim izrekamo še enkrat najiskreneje sožalje.

Umetniško pokrajinsko razstavo v Pazinu, prirejeno od italijanske strani, so v torko nenadoma zatvorili. Italijanski listi kriče o nasilju vlade in o novi eri preganjanja Italijanov, češ, da je vlada zaukazala zatvoritev ozirom na hrvatsko narodno slavnost, ki se bo vršila v Pazinu prihodnjo nedeljo povodom glavne skupščine družbe sv. Cirila in Metodija za Istro. Tako italijanski listi. Mi pa, ki nismo navajeni, da bi vlada nam na ljubo nastopala proti Italijanom s takimi odredbami, ne verujemo italijanskemu kričanju o proganjanju Italijanov itd. itd., ampak smo uverjeni, da mora biti vmes kak drug tehten razlog — kakoršnji so že v navadi pri Italijanih — ki je dovel do zatvoritve. Bližnja bodočnost nam gotovo pové.

Tržačani v nedeljo v Pazin! V sredini krepko vzbujajoče se Istre, v starodavnem mestu Pazinu, bo imela v nedeljo dne 9. t. m. družba sv. Cirila in Metodija za Istro svojo letno glavno skupščino. — Za ta dan si Pazin nadene praznično obleko, da tim dostojniše vsprejme došle goste. Onim Tržačanom in okoličanom, ki nameravajo, oziroma ob nedeljah radi izletajo ven v svobodno naravo, je dana ta dan kaj lepa prilika, da izlete mej naše brate Istrane, ki jih pričakujejo z odprtimi rokami. V Pazinu se ta dan zbere cvet slovenskega in hrvatskega naroda v Istri, snidejo se naši narodni zastopniki in čulo se bo govoriti narodnega velikanu čegar ime je minuli mesec pretresalo vso Istro, tako, da je groze trepetala mogočna italijanska kamora — dr. Matka Laginjo. — Zatorej komur je le možno, naj ne zamudi ugodne prilike!

Iz Trsta poleti "Tržaški Sokol" korporativno, ki se mu gotovo pridruži mnogo drugih izletnikov. Odhod iz Trsta državnih kolo-dvor ob 8 $\frac{1}{2}$. Dohod v Pazin ob 11. uri 30 min. — kjer bo slovesni vsprejem. Povratek iz Pazina ob 8. uri, dohod v Trst ob 10. uri 45 min. zvečer.

Torej na svidenje v nedeljo ob 8:30 zjutraj na državnem kolodvoru! Na svidenje v hrvatskem Pazinu, kjer si bodo stiskali roke bratje iz ponosne Pule, prelepe Voloske in Opatrije ter iz ostalih krajev krepko vstajajoče Istre.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

V pijanosti je padel in obležal pred-sinočnjim v ulici dell' Olmo 33-letni cunjar Ivan Reja. Padši na tla se je bil precej težko rnil na glavo. Neki redar, ki ga je našel ležečega na tleh, ga je spravil v bolnišnico, kjer so ga zaprli v opazovalnico za umobolne.

Nezanesljiv iztirjevalec. Pri tvrdki Singer & Ci., ki ima na Corsu prodajalnico šivalnih strojev, je bil v službi kakor iztirjevalec 24-letni Ivan P., stanujoči v ulici della Barriera vecchia. Ravnatelj tvrdke ga je dal včeraj predpopoldne aretovati, ker je doznal, da si je pridržal 232 kron, ki jih je iztirjal pri dolžnikih tvrdke. Ker pa ima Ivan P. pri tvrdki 100 kron kavcije, je tvrdka oškodovana le za 132 kron.

Dva sumljiva ptička, in sicer 18-letni Andrej O., prenočujoči na ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi, in 18-letni Josip P., ki stanuje v ulici del Molino a Vento in je pod posebnim policijskim nadzorstvom, sta hotela predvčeršnjim o poludne v mestni zastavljalnici zastaviti dve rjuhi. Neki policijski agent, ki ju je videl tam in se mu je stvar zdela sumljiva, je pa aretoval Andreja O., ki je imel rjuhi, dočim je Josip P. čakal na vratih. Agent je najprej odvedel na policijo aretovanega Andreja, a potem je šel iskat Josipa P. In našel ga je na trgu Carlo Goldoni. Aretoval in odvedel je še njega na policijo, kjer so vzele oba na zapisnik in so oba pridržali v zaporu. — Rjuhi sta bili gotovo kje vkradeni.

Kavo je kradel predsinočnjim okoli 7. ure iz sode na vratih trgovine z jestvinami Jakoba Zatti v ulici della Fonderia 44-letni dninar Karol B., stanujoči v ulici di Riborgo.

Z njim je bil še neki drugi uzmovič, ki mu je pomagal na tem delu. Videli ju je pa trgovec Zatti in šel je za njima, dokler je srečal nekega redarja. A ko sta onadva to videla, sta pobegnila. Vendar se je redarju posrečilo, da je aretoval gori imenovanega, pri katerem so na policiji našli v žepu 2 kg kave. — Vzeli so ga na zapisnik in ga pridržali v zaporu.

Neznani tatovi. 34-letni zidar Josip Pirič, stanujoči v Kjadinu št. 71, je delal predvčeršnjim popoldne na nekih popravah v IV. nadstropju hiše št. 12 v ulici dei Gelsi. Skupaj z njim sta delala še dva druga zidarja. Pirič je bil slekel telovnik, v katerem je imel žepno uro, in ga obesil na neka vrata. Ob 4. uri in 10 minut popoldne je podledal na uro, a ko je hotel ob 4. uri in pol pogledati zopet na njo, je ni več našel v telovniku. — Včeraj popoldne je prijal starv policiji. Ura je srebrna in vredna 16 kron.

— 38-letni dninar Anton Križman, stanujoči v ulici Rigutti št. 25, je bil šel predvčeršnjim popoldne obiskat svojega prijatelja Frana Černeta, ki stanuje v ulici dell' Acquadotto št. 1. Ker pa prijatelja ni našel doma, je legel na stopnjicah in tam zadremal. A ko se je zbudil, je zapazil, da mu je neznani uzmovič mej spanjem ukradl srebrno uro, vredno 8 kron.

Samomor. Zastrupil se je 40-letni kmetovalec Fran Černigoj z Vrdele št. 37. Našli so ga včeraj popoldne v bošketu mrtvega, od koder so ga prepeljali v mrtvašnico k Sv. Justu. Od srede ga ni bilo doma. Vzrok samomora je baje preprič v družini.

Tržaška tedenska statistika. Od 26. maja do 1. junija t. l. se je v tržaški občini poročilo 38 parov. Rodilo se je 124 otrok, to je 60 moških in 64 žensk (od teh 24 nezakonskih). Umrlo je 92 oseb, in sicer 49 moških in 43 žensk (od teh 33 izpod enega leta).

Smešnica. Neka krasna gospa je v neki trgovini z manufakturnim blagom kupovala svilo. — "Po čem pa je meter te svile?" je vprašala prodajalca. — A ta je dejal: "En sam poljub za vsaki meter!" — "Dobro — je odvrnila gospa — dajte mi 20 metrov te svile, a po plačilo pa idite z računom k mojemu soprogu!"

Koledar in vreme. Danes: Robert, spoznavalec: Preslav; Veselica. — Jutri: Medard, škof: Višeslav; Vukana. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 20° Celzsius. — Vreme včeraj: oblačno.

Zasedanje porotnega sodišča.

Radi zločina rop

sta včeraj sedela na zatožni klopi pred porotniki 25-letni težak Ivan Suban in 18-letni tesar Dominik Perhace.

Perhace in Suban sta bila tožena, da sta v noči od 31. marca na 1. aprila t. l. držala mehanika Josipa Kluna, da mu je neki Andrej Kravanja mogel vzeti zlato uro in zlato verižico, v skupni vrednosti 140 kron, in mošnjček, v katerem je bilo 65 kron in nekaj drobca. Rop da je bil izvršen v ulici del Rivo, ko so vsi štirje, namreč Klun, oba toženca in Kravanja, prihajali v mesto od sv. Marije Madalene zgornje, kjer so bili skupaj v krčmi Ivana Ricana.

Na včerajšnji razpravi je Perhace trdil, da je bil oni večer popustil družbo, ker je videl, da se Suban, Klun in Kravanja vedejo nedostojno: ti trije da so namreč kričali, vpili in se porivali eden drugega sem ter tja po cesti. Vsled tega jih je on zapustil in šel sam v kavarno "All' Alba". — Suban je priznal, da je šel s Klunom in Kravanjo. Hkratu se je pa Kravanja oddaljil od njiju in takoj za tem je bil Klun začel vpiti, da je okraden. Ker je on mislil, da Klun obdolžuje njega, ga je vdaril s pestjo po očesu, na kar ga je Klun prav pošteno namlatil s ključem po glavi. — Naslednji dan sta bila on in Perhace aretovana, dočim ni policija nikakor mogla najti Kravanjo.

Kakor priče so bili zaslišani oropani Josip Klun, redar Fran Vrabec, ki je aretoval oba toženca, zakonska Klementina in Jernej Cerkenik, pri katerih je bil Klun na stanovanju v dobi, ko se je izvršil rop, Hektor in Ivan Rican, Helena Andriani in Rihard Fleischmann.

Razprava je končala s tem, da je bil Perhace oproščen obtožbe, a Suban obsojen na 7 mesecev težke ječe, poostrene s postom vsaki mesec.

Društvene vesti in zabave.

"Slovenska Čitalnica" v Šklednju vabi na društveni izlet, ki ga priredi v nedeljo dne 9. junija 1907. v Divačo z domačo godbo. Odhod iz "Čitalnice" ob 1. uri popoldne. Odhod s postaje Sv. Andreja ob 2. in pol uri pop. Na vrtu gostilne g. Fr. Mahorčič se bo vršil od 4. do 6. ure koncert z godbo in petjem in od 6. do 8. zvečer ples. Odhod iz Divače ob 8:23 zvečer. V slučaju neugodnega vremena odloži se izlet na nedoločen čas.

Bratje Sokoli!

Danes zvečer v petek 7. t. m. ob 8. uri in pol se bo vršilo v društveni telovadnici posvetovanje zadržavajoč nedeljski izlet v Pazin. Vabimo torej vse brate Sokole, ki nameravajo priti v sokolski obleki, da se tega pogovora gotovo udeležijo.

Kdor se misli vdeležiti banketa, naj to takoj naznani naravnost slavnostnemu odboru v Pazinu.

Vesti iz Goriške.

d. Deželni odbor goriški opozoril je vse občine, da namerava izvesti poskuse z umetnimi gnojili za razne poljske pridelke, ter da se bodo v to svrhu gnojila dajala brezplačno. Brezbržnost naših ljudi pa kaže okolnost, da se je prijavilo le neznatno število naših občin in še te ne o pravem času, tako da letos na travnikih poskusov ni mogoče več izvršiti. Znamenje je to, da kmetje še vedno dosti premalo upoštevajo važnost umetnih gnojil. Poduka je treba, poduka!

d. Občinske volitve v Gorici. Govori se, da se mislijo letos udeležiti občinskih volitev tudi Slovenci. To ne odgovarja resnici in bi bilo tudi brezpomembno, ker upanja na vspeh ni niti najmanjšega. Pač pa bi si mogli skvariti s tem svojo pozicijo v toliko, da bi se združile italijanske stranke in da bi se tako ojačali naš nasprotnik. Treba čakati, da gospodje požro samega sebe, med tem pa delati in delati!

d. Informativni biroji za trgovce ustanove se pri državni železnici. Njih namen bude pojašnjati strankam trgovinske zadeve in trgovski promet po državnih železnicah, sprejemati prošnje in pritožbe interesentov in na sploh dajati strankam informacije v železniških stvareh. V ta namen določijo se posebni dnevi v Gorici in pri Sv. Luciji.

d. Goriška vina so v obče dobra, ali premalo plemenita. Mnogo našega vina izvozi se iz dežele, a ne da bi se točilo pristno. Pozablja se za „rezanje“ drugih vin. In vendar bi se dalo z umnim kletarstvom mnogo izboljšati naš pridelek ter tako tudi zvišati ceno. Koliko se pridelava briskih vin in vendar nimajo po svetu nikakega glasu. Seveda je ravno v Brdih temu vzrok tudi ljudska revščina; vsak komaj čaka, da prodaja svoj vinski pridelek, ki je mnogokrat že v naprej zaaran. Sicer imamo ustanovljenih nekaj vinarstev, zadrug, ali njih delokrog je doslej še preomejen in tudi podjetnosti ne kažejo. To pa je neobhodno potrebno, ako se hoče kaj doseči. V gospodarskem delovanju ne sme manjkati večja poteza, kedar je materialna podlaga zagotovljena!

Nesreča ali samomor? Iz Repentabra nam pišejo: Dne 4. t. m. zvečer je utonil v nekem občinskem napajališču blizu vasi 70-letni Anton Lazar iz Velikega repna št. 2. Ne ve se, je-li pokojnik ponesrečil, ali pa si je namenoma končal življenje.

Na c. kr. ženskem učiteljsku v Gorici se bo vpisovalo v I. tečaj dne 21. in 22. t. m. ob 8. uri popoldne.

Prosilke se imajo v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov zgledati v uradu ravnateljstva, ter se izkazati s potrebnimi listinami.

x. Goriška eksportna zadruga. Odbor te zadrge je imel v nedeljo sejo, katere so se vdeležili goriški in tržaški trgovci s krompirjem. Zadruga se bo namreč, dokler se ne vtrdi, pečala le z izvozom krompirja; druga zelenjava pride še-le potem na vrsto. S sadjem se pa sploh ne bo pečala, ker tega tudi nima v pravih. Ceno krompirja bo določevala zadruga in trgovci morajo blago plačati na licu mesta; ti so se tudi zavezali, da blaga nezadružnikom ne bodo dražje plačevali, nego po ceni, določeni od zadrge. Z zunanjimi trgovci se zadruga ne bo spuščala v promet, dokler se dobro ne vživi in spozna solidnost dotičnih. Ponudbe je poslala mnogim inozemskim trgovcem. Radi povedanega se jih pa letos ne more še vpoštevati. Uzrok, da zadruga ni sprejela v svoj delokrog tudi izvoz sadja, je ta, ker se sadje prav lahko pokvarja, na čemer bi bila le izguba, a zadruga hoče v prid družabnikov le solidno in varno postopati. Toliko v odgovor dopisniku v ponedeljski številki.

24 ur v gozdu z zlomljeno nogo. Gospod Ivan Rollett, posestnik žage v Lokavcu pri Ajdovščini, je šel s svojim psom proti trnovskemu gozdu po opravih. Spodtaknil se je ter padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Sedaj je bil visoko gori v gozdu, daleč proč od ljudi, sam s psom. Klical je na pomoč, zvesti pes je lajal in letal okoli, da bi koga priklkal, ali celih 24 ur zastoni. G. Rollett, ki se ni mogel ganiti, je bil že obupal ter je napisal na kos papirja svojo oporoko. K sreči je vendar prišel tam mimo neki kmet, katerega je lajanje psa spravilo na kraj nesreče. Šel je takoj po pomoč, na kar so prenesli G. Rolletta na njegov dom v Lokavcu.

Nova vojašnica v Gorici. Vlada je potrdila načrt za zgradbo kavalarijske vojašnice, ki bo stala blizu artilerijske.

Vesti iz Istre.

In vendar je res: Istreški katoliki so vrgli ven italijanske duhovnike. Prejeli smo: Ko smo nedavno sporočali „Edinosti“, da so iz italijanskega političnega društva izključili italijanske duhovnike, so mnogi zmajevali z glavo in so skoro zamerjali „Edinosti“, ker priobčuje take „neverjetne stvari“. Ne čudimo se temu, kajti to je res unicum na božjem svetu, da se katoliške duhovnike meče ven iz katoliških društev!!

In vendar je ta neverjetna vest, — resnična. Potrja jo tudi „Naša Sloga“ v polnem obsegu. Priprosti meščani do skrajnosti ogorčeni po znani dvolični, nepošteni in nekrščanski igri rovinjske duhovščine na dan ožjih volitev, so jednostavno izključili iz rečenega političnega društva vse duhovnike, izvezli enega jedinega kapelana, ki je ostal mož in moralen politik. Si-li moremo misliti huje ljudske sodbje in — obsodbe?!

Iz Doline nam pišejo 3. junija 1907:

Pred dobrim letom se je osnovalo tu v Dolini „Konsumno društvo“, ki pa je bilo do sedaj navezano na skromne prostore v hiši g. Ivana Slavec. Društvo dobro napreduje, ker mu je odbor res marljiv in delaven. Z veliko muko si je društvo nakupilo lastno hišo (kjer je bila do sedaj c. k. finančna straža) in jo preuredilo za gostilno. Nakup hiše in predelava staneta mnogo denarja, vendar tudi to se je premagalo s pomočjo naše ugledne „Tržaške posojilnice in hranilnice“. V soboto dne 8. junija t. l. se društvo preseli v svoje prostore in odpre v nedeljo dne 9. junija gostilnico v njih. Hiša je lepo urejena, ima 3 gostilniške sobe in poleg hiše prostran zračen vrt. Ima tudi sobe za prenočišča. — Dokler je dobiti vino od domačih producentov — kmetov, toči vedno domače vino; ko pa ga je zmajkalo doma, pa ga nakupijo v bližnji okolici. Tako si je tudi sedaj poskrbelo prav dobro kapljico. Poleg vina se bo točilo tudi plzensko pivo in bodo na razpolago jedila po nizkih cenah.

Priporočamo slavnemu občinstvu, da v čim večem številu pohiti dne 9. junija v našo Dolino.

Vesti iz Koroške.

Društvo „Drava“. Za društvo „Drava“ se je nablalo v društveni gostilni v Rojanu dne 30. junija pri mizi g. poslanca Gerdola in g. Lavrenčiča, trgovca iz Ljubljane, 8 kron. Denar je vsprejel blagajnik „beljaškega omizja“, g. Hochmüller. Srčna hvala.

Ziljska železnica. Lokalno železnico Podkloster-Smohor nameravajo podaljšati do Kotelj (zgornja ziljska dolina) in se bo revizija proge vršila od 17.—19. junija t. l. Z ozirom na dejstvo, da se sedanja kratka proga le slabo izplačuje, je železi, da bi to progo res podaljšali, ker le tako je možno, da promet na tej progi postane bolj živahen. Da se bo zidala, o tem ni dvoma, ker se je v Kotljah nastanilo vojaštvo, česar prej ni bilo. Lahko delajo skrbni...

Celovec. Nemci, posebno v Borovljah, se jezijo, ker je bila med brzojavkami Hri-barju tudi nemška brzojavka iz Borovelj od tamošnjega mojstra-puškarja Werniga. Hri-barja imenujejo „nemčezra“. Ker pa je „Narod“ objavil brzojavko v originalu, pravi, da se nemški jezik ni še nikoli tako oskrnil. Ali so smešni! Ubogi revčki!

„Slovenec“ snubi pri Koroških. Neki koroški rodoljub nam piše: V sobotni štev. od dne 1. t. m. piše „Slovenec“ na uvodnem mestu, da so bile trditve o zvezi dr. Brejca in msgr. Podgorca s kranjskimi liberalci neutemeljena domnevanja na napačni podlagi, „preklicuje jih v polnem obsegu ter izjavlja, da naj se vse to smatra, kakor da bi se ne bilo pisalo“. Na to se še v eni notici bahato sklicuje na to svojo lojalnost. Kar spodaj v drugi notici pa piše: „Slov. Narod“ včeraj nakrat socialne demokrate proglašajo „za stranko spodobnih ljudi“... Koroški Slovenci si sedaj lahko v „Narodu“ ogledajo politično vetrnjaštvo slov. liberalcev“. Izzivalna zafrkacija zadnjega stavka je očitna in se more z ozirom na uvodni preklic nazvati prav hinavsko. Kajti ta stavek nam priča, da je uredništvo „Slovenca“ še vedno trdno prepričano o zvezi Koroških Slovencev s kranjskimi liberalci in da ne zamuja nobene prilike, da ne bi kazalo na zadnje, češ: tak je tvoj zaveznik! Obenem obsega ta stavek polno negacijo gorenje izjave. Vsak razsoden človek si more ustvariti sodbo o iskrenosti „Slovenčevega“ preklica. To napravljaj vtis, kakor da bi se oni ljudje z vsem tem manevrom delali norca iz nekoga. Pa saj bi to ne bilo čudno od njih, ki so v službi za narod osivele moze nazvali „politične otročaje“ radi tega, ker so se potegnili za lastno kožo in so jim za to celo na katoliškem shodu in v kat. listu obljubovali palico. Sicer pa naj se ti možje spomnijo lastnih besed: „tužni Korotan je rana, ki je ne prebolimo nikdar, dokler se vnebovpijoča krivica ne popravi“. Vederemo.

Vesti iz Kranjske.

Potres v Kostanjevici na Dolenjskem. Opazovališču v Kandiji se poroča: iz Kostanjevice: „Včeraj dne 3. junija ob 2. uri zjutraj je bilo občutiti tu kratek potresni sunek z navpično smerjo“. Opazovalec v K. dostavlja: Ta potresni pojav najbrže ni lokalni. Ako pa je bil, je pričakovati, da mu v doglednem času slede ob tej potresni črti drugi občutljiveji.

Velik ulom. V Radečah pri Zidanem mostu so v noči od srede na četrtek tatje ulomili v prodajalnico Frana Gschella, porabli v gotovini 3600 kron, nekaj hranilnih knjižic in nekaj jestvin.

Zupanom v Mirmipeči je izvoljen narodnjak Alojzij Hude.

C. kr. državna gimnazija v Ljubljani je imela v minolem šolskem letu po

uradnem izveštvju 103 nemške dijakke med 569, to je 18 odstotkov, in za te 103 dijakke so na gimnaziji nemške vsporednice. Na ljubljanski realki pa 300 slovenskih dijakov ne more dobiti slovenskih paralelek.

Tuji v Ljubljani. Meseca maja je prišlo v Ljubljano 4488 tujcev, 258 več nego v prejšnjem mesecu in 388 več nego meseca maja lanskega leta.

Porotne razprave v Novem mestu so pričele dne 3. t. m. Prvi slučaj: Matevž Rogelj iz Št. Vida na Dolenjskem radi posiljene nečistosti na škodo svoje lastne 13 letne pastorki. Obsojen je bil na 5 let težke ječe. Drugi slučaj: ubojstvo na Čatežu. Hudodelstva obdolženi Košir z izredno milostno uporabo le na 3 leta težke ječe. Razpravo je vodil predsednik okrožnega sodišča. Drugi dan 4. junija je bil jako zanimiv slučaj zakonske drame iz kmetijskega življenja: poskus umora žene na možu. Podrobnosti te razprave sporočimo še.

Kritična znamenja. Z Dolenjskega nam pišejo: Danes dne 4. junija so se ponovno pojavila jako kritična znamenja oddaljenih elementarnih izbruhov,

Vesti iz Stajerske.

Staroslovenske grobove so razkrili v Hajdinu pri Ptuj. Izkopali so dosedaj 15 dobro ohranjenih okostnjakov, pri katerih so našli nad 50 raznih kovinskih, lepo izdelanih predmetov, kakor igle, prstane, uhane, vrče i. t. d. Te predmete sta si ogledala merodajna učenjaka dr. Hoernes in vladni svetnik Szombathy na Dunaju ter jih spoznala takoj za slovanske iz 6. in 7. stoletja. To so dosedaj prvi taki grobovi na slovanskem jugu, ki pričajo, da so prišli Slovenci prej v te dežele, kakor trdijo zgodovinarji.

Razne vesti.

Sumljive ladje na finski obali. Iz Petrograda poročajo, da so na finski obali opazili mnoge parnike. Sumi se, da so doveli orožje za revolucionarce. Radi tega je ministerstvo sklenilo, da se ima finsko obalo strogo nadzorovati.

Tovarna pobištva
v TRSTU
ulica della Tesa
št. 46
ALEKSAND. LEVI MINZI
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN
PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

Št. 827.

Razglas.

Dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne oddala se bo **potom zniževalne dražbe zgradba vodovoda v vasi Dolenje**. Dražba se bo vršila na licu mesta. Cena je prevdarjena na 9108 K 88 vin. in se ta cena ne zviša.

Za najboljšega ponudnika se bo imelo onega, kateri bo označeno ceno največ znižal. Vsaki ponudnik ima položiti vadij v znesku K 455. Zdražitelj dela bo moral zvišati vadij v znesku 10% dotične zdražnine. Načrt in prevdarek si lahko vsakdo ogleda v občinski pisarni v Jelšanah med uradnimi urami.

Županstvo občine Jelšane v Istri

dne 4. junija 1907.

Župan: **Valencič.****NAZNANILO.**

Podpisano društvo s tem naznanja, da bo v nedeljo, dne 9. junija t. l.

otvoritev krčme

v novih dražstvenih prostorih v lastni hiši v Dolini št. 61.

Popoldne se začne **prosta zabava z godbo, petjem, umetnimi ognji in plesom.** — Začetek ob 2. uri popoldne.

Svirala bo polnoštevila godba iz Sv. Marije Magdalene spodnje.

VSTOP VSEM PROST.

Preskrbljeno je za dobro postrežbo z jedili in pijačo.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Konsumno društvo v Dolini.

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrence št. 34 (v novi hiši)

„alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke

vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi

blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

ZAHVALA.

Podpisani izrekajo globoko čutjeno zahvalo za mnogoštevilne dokaze sočutja povodom smrti njihove nepozabne pokojnice

MARIJE udove REBEK

rojene ČERNE.

Posebno se zahvaljujejo uradništvu c. kr. okr. glavarstva sezanskega za tolažilen dokaz sočutja, uradništvu c. k. namestništva, ki je izkazalo pokojnici zadnjo čast, učiteljsvu sezanskega pol. okraja za skupno pismeno izraženo sočutje, darovalcem vencev ter vsem prijateljem in znancem, ki so se udeležili pogreba ali pa na drug način izkazali svoje sočutje.

Vsem, ki so nas v teh težkih urah tolažili, bodi iskrena zahvala!

V BARKOVLJAH, dne 6. junija 1907.

Žalujoči rodbini: **REBEK - TREO.****GIUSEPPE CRAMER — TRST**

ulica Madonna del Mare št. 10. — Telefon 1949.

Kovač-mehanič, avtorizovani inštalator za vodo, plin, klosete in kopelji.

Prodaja mrežic za plin in v to spadajoče potrebščine.

Popravlja kolesa (bloklje) in šivalne stroje

CENIKI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

Pohišstvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcanton 7

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvsepejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu**TEKOČINA GODINA**

prirojena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Sila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „Sila Ignaz“, Fornale 4.

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manjše od 4 steklenice proti prot. govornja ali proti anticipetati polnjenosti stane 7 K. Frakcij polnimo in sprejemo.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne. Počakaj & Xogi**HOTEL BALKAN****Tujci v hotelu „Balkan“.**

Na novo so došli dne 6. junija:
Bekesy F. častnik, de Wallandt J. častnik,
Peotz N. čast., Kapussay R. čast., Clujkeski L.
čast., Farkas P. čast., Tardy E. čast., Benasić A.
čast., Hinner A. čast., Silberdorf F. čast., Fesory
B. čast., Bauer I. čast., Vasco I. čast., Gaay G. č.
PRESSBURG, Benesch I. č. POSZONY, Zsidon I.
č., May L. č. BUDAPEST, Berti L. č. PRESSBURG
Hasslinger H. č., Magala L. č. TRENCSEN, Cvu-
ček F. č. POSZONY, Partas I. prof., Bonjas D.
stud., Drenovač L. st., Dodig M. st., ZAGREB,
Messner J. trgovec GRAFENSTEIN, Ruzicka G. tr.
REKA, Bunč M. učitelj, Scharf I. zasebnik, Hribar
D. trgovec LJUBLJANA, Mach I. zasebnik GRIES.
Dr. Stanger A. odvetnik VOLOSKO, Steinbach F.
čast. DUNAJ.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo;
masnотiskane besede se računajo enkrat
več. Najmanjša pristojbina 40 stotink.
Plača se takoj.

Išče se ena soba s tremi posteljami, ali ena
z eno in druga z dvema; le za 15 dni.
Naslov pod: „Stranci“ na „Inseratni odd. Edinosti“.
654

Staro železo kovino in kavčug se kupi.
Skladišče ulica Antonio
Caccia št. 17. 618

Bicikelj skoraj nov preda se radi odpotovanja
po jako ugodni ceni. — Naslov pove
„Inseratni oddelk Edinosti“.
1006

Gospod 28 let z dobrimi spričevali, več
slovenskega, hrvatskega,
nemškega in italijanskega jezika, išče primerne službe.
Naslov: Anton Ažanić, ulica Massimo d'Azeglio 2.
635

Išče se vajenca za trgovino mešanega blaga.
Naslov pove „Inseratni oddelk Ed-
nosti“.
581

Javni ples

bo v nedeljo, dne 9. junija
v Štorjah pri Sežani.

Svirala bode godba iz Nabrežine.
Na obilno udeležbo uljudno vabijo
PRIREDITELJI.

KJIGOVEZNICA
Tovarna trgovskih registrov
Gustavo Tassini & Figlio
Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Sanità

Kdor izmed **kleparskih**
pomočnikov, ki je veš v
svoji stroki in vesten, se želi
samostojno kot obrtnik na-
staniti, naj se obrne na
„Občeslovensko obrtno društvo“
v Celju
tam se dobijo vsa zadevna pojasnila.

Agencija MERKUR

TRST, ul. Nicolò Macchiavelli 19, Telef. 1874

Komisije in zastopstva

Informacijska pisarna.

Preskrbuje nakup in prodajo raznovrstnega blaga po najugodnejših
pogojih. Zaloge raznovrstnega blaga: patentirana ognjišča, Ciril-Meto-
dijevo licilo, pražke gnjati, surovo maslo, med itd. itd.

Posojila:::

osebam vsakega stanu po

6 1/2 %

obresti v 5, 10 in 20 letih. Na razpolago veliki in
mali kapitali na prve in druge dobre vknjižbe na
stavbe in zemljišča od 4 1/2 do 6 %. Kupava in pro-
daja stavb, posestev, hiš, zemljišč, prodajalnic itd.
Menjava nepremičnin v mestu z onimi v okolici, na
Krasu in Istri. — Za natančnejša pojasnila obrniti se
pismeno ali ustmeno do zapriščenega zvedenca
Giovanni Spanghero, TRST, ulica Carlo Ghega št. 3.

Giovanni Sardotsch & Co.

(prej v službi tvrdke Zennaro e Gentili)

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 5, Trst

(ogel San Spiridione (hiša Brunner))

Stekla in zrcala, dijamanti za rezat, ste-
klene, stvari, porcelane in svetiljke. —
Vse potrebno za razsvetljavo na plin. —
Specijaliteta: steklene stvari in por-
celane za kavarne in gostilne. — Zmerne
cene in točna postrežba.
Stavljajo se v delo stekla tudi na domu.

Slovanski fotograf

ki se misli ustanoviti v Trstu, išče

primerne prostoreobrnjene na severno stran, za izvrše-
vanje fotografske stroke v bližini : : :**NARODNEGA DOMA**ali drugje na primernem kraju. Naslov
pove „Inseratni oddelk Ed.“ pod št. 622**Ni je boljše namizne pijače**katera bi bila v poletnem času bolj hladilna za
otroke in odrasle, nego je**jabolčno vino.**Ima malo alkohola in je najpripravnejša namizna
pijača za bolehe osebe (želodec - nervoznost - rev-
matizmi itd.) — Priporočeno od vseh zdravnikov.

Buteljka 1 liter 56 stotink

(buteljko treba vrniti)

Glavna zaloga v Trstu

Ulica SS. Martiri št. 11.

Pošilja franko na dom, ako se naroči po dopisnici.

TRST **M. Gál** GORICA
CORSO št. 4 CORSO Verdi 45**Elastični ovitki**
rudeči ali črni za trtne cepiče

I. vrsta kron 25 50 } za kilogr.

II. vrsta " 23 50 }

Pošilja se tudi na deželo poštarnim povzetjem.

Čokolada KakaoEdina zaloga tvrdke **Kugler-Henrik Gerbeand**

FRANCESCA VODUSEK — Trst, ulica San Spiridione 6.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje**RUDOLF EXNER - TRST**

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini triaški zavod za **"VACUM-CLEANER"**.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

Pohištvo in tapetarijev bogati izbiri, neprekosljive
glede solidnosti in elegancije
— se vdobi pri —(naslednik G. Dalla Torre **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquadotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.**„Tržaška posojilnica in hranilnica“**

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.

(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja na vknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %
in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je
urad zaprt,

Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno-hranilnični račun 816-004

Samo za malo časa! Samo za malo časa!

Prodaja izgotovljenih oblek

za otroke in odrasle

v velike izbiri in po vsaki meri

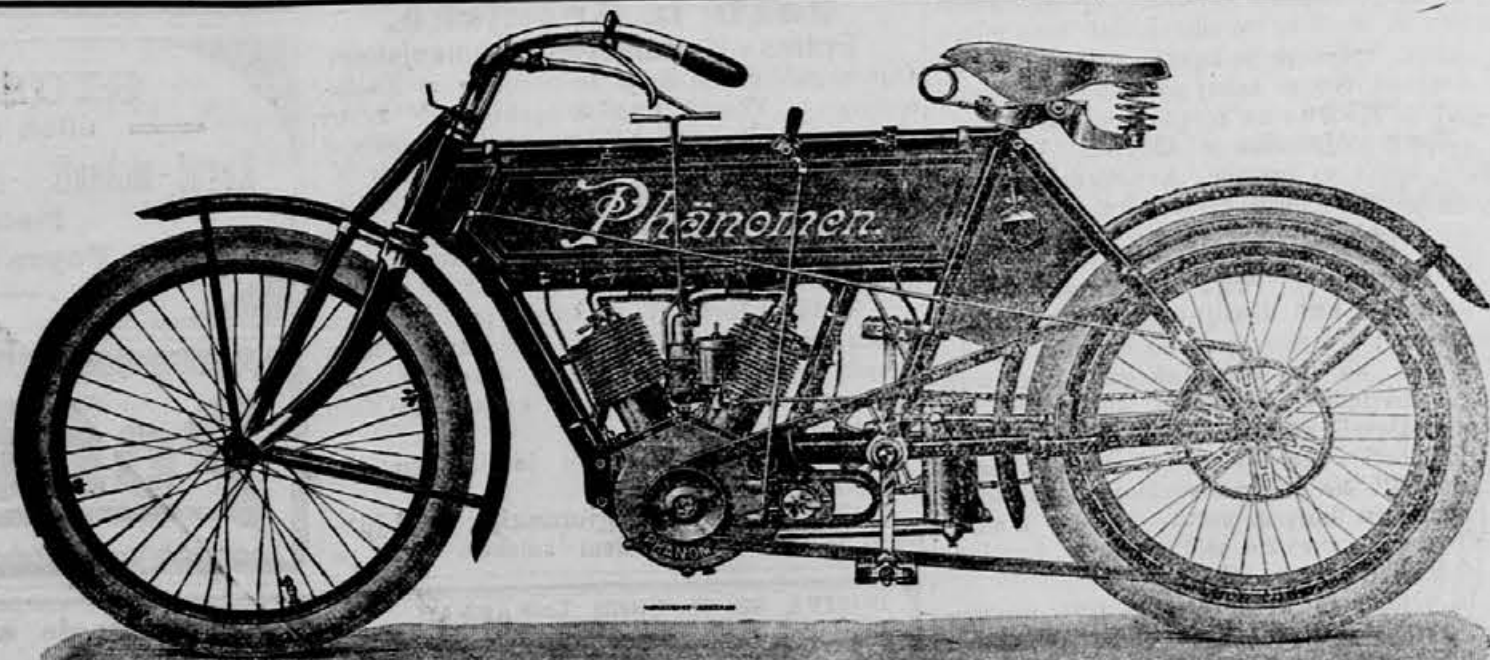
v prodajalnic ul. Farneto 5

(Largo Santorio Santorio)

po zelo nizki ceni. Nikdar ni bila taka cena v Trstu

Obiščite prodajalnico : : : : :

in boste se prepričali!

Motocikli in
trikolnice za pre-
važanje.**Phänomen**

Dospele so!
Najokuneja eleganca in lahkota, prosti tek da
se spravi kolo v tek na mestu, naravnostni odhod
brez sunka in stresa, menjava hitrosti med vožnjo
— možnost, da se premaga lahko vsako reber —
ELASTIČNE VILICE

Slovenci! Podpirajmo

„Dijaško podporno društvo“ v Trstu

VELIKA ZALOGA

praznih buteljk

Trst, via delle Ombrelle št. 5

Guido e Ugo Coen

100.000 buteljk od šampanjca

za refošk

Prodajajo in kupujejo se buteljke
vsake vrste za refošk, šampanje, bor-
deaux, rensko vino, konjak itd. VE-
LIKA ZALOGA Buteljk od pol litra
1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz
stekla opletene.

Prevzamejo se dopošiljatve na deželo.

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

Edini zastopnik za Trst in deželo
Pietro Bachdiar
TRST, Belvedere 33Shajališče:
Prodajalnica Zrevisan
ul. Carlo Ghega 17